

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.
Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetési és nyiltterek:
Fölvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, Battara P. könyvnyomdája
Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppelik
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre 6 mesi 3.—
Negyedévre 3 „ 1.50
2 óra 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre. Per l'estero 8.—

1891 október 24

Megjelenik minden vasárnap

24 Ottobre 1891

A fiumei m. kir. állami főgimnázium

tanulóinak létszámával foglalkozott a helybeli „Varietà” 235. számának egyik közleménye azt állítván, hogy az a kir. horvát főgimnáziumával szemben évről évre apad. Hozzáteszi azt is, hogy mind sűrűbbekké válnak az átlépések a magyar középiskolából a horvátba, hol a magyar intézet rossz előmenetelű növendékei. szüleik nem csekély meglepetésére jó osztályzatokat szereztek. A magyar gimnázium tanulói létszámának apadására vonatkozólag szükségesnek tartjuk egybeállítani e helyen az alább következő statisztikai táblázatot, melyből mindenki megítélheti, hogy az intézetnek 1882-ben történt újjászervezése óta mily hullámzásokat mutat fel a növendékek száma az illető tanévnek elején és végén.

Table with 3 columns: Year, Number of students at the beginning, Number of students at the end. Rows range from 1882-83 to 1890-91.

E számokból kiviláglik, hogy a szóban forgó középiskola tanulóiinak létszáma a tanév elején 1882-83-tól 1888-89-ig tényleg apadt, de azóta növekedő felben van és a lefolyt 1890-91 tanév kezdetén 166 tanulóval elérte maximumát. A tanév végén mutatkozó látogatottság ellenben már 1886-7-től kezd-

A tengeri út.*)

Az utasok. — Madeira. — Tenoriffa. — A Zöld-fok. — A halálos pontok.

Plymouth, június 29. Gözösünk a postára várakozván, a rév bejáratánál horgonyoz. Az időjárás pompás, A levegő meg sem mozdul. Napfény és vasárnapi csend ömlik el a városra és tisztes tornyai, a százados fáktól beárnyékolta halmokon és a víz felszínén, a mi most olyan azurkék színű mint az ég, a mely benne visszatükröződik. A harangok hangján kívül, a melyet a távolság eltompít, fölöttünk, körülöttünk és alattunk mély csend uralkodik.

Ez egészen az öreg Angliára vall. Pedig már teljesen benne vagyunk Afrikában. Csaknem valamennyi utasnak ott van a hazája; mindegyikük siet oda vissza; a többiek szintén sietnek, hogy megvessék alapját szerencsésüknek; mindenfelé gyémántokról vagy juhokról és struccmadarokról beszélnek; egyebet nem hall az ember. Ott áll a hajóhídon két fiatal tiszt, a kik szívják cigá-

* Mutatvány „A brit birodalmon keresztül” című új munkából, írta gróf Hübnér S.

ve van emelkedő felben és szintén a lefolyt tanévben érte el 153 tanulóval a legnagyobb létszámot.

A mi pedig az állítólag oly gyakori átlépéseket illeti, meg kell jegyeznünk, hogy 1882 óta tehát nyolc tanévvel a m. kir. áll. főgimnáziumnak csak négy tanulója iratkozott be a horvát gimnáziumba.

A két intézet tanuló ifjúságának létszáma általában sokat foglalkoztatja városunk közönségét és a lehető legkülönbözőbb i téletekre és észrevételekre szolgáltat alkalmat. Az a körülmény, hogy a helybeli horvát főgimnáziumnak a lefolyt tanévben 391 tanulója volt, míg a magy. kir. főgimnáziumot csak 166 növendék látogatta, a következő okokban leli magyarázatát.

A horvát főgimnázium 391 tanulója közül 60 volt fiumei származású, — a többi nagyjából horvátországi és isztriai. A tanulók zöme ott tehát nem fiumei eredetű. A m. kir. főgimnázium 166 növendéke közül ellenben 101 volt helybeli, a tanulók zöme itt tehát fiumei származású.

A m. kir. áll. főgimnázium ennek következtében a fiumei városi elem középiskolája, szemben a horvát főgimnáziummal, mely a középiskolai tanulmányokra jelentkező vidéki elem tanintézete.

De mind ez még nem elégséges a szembevetendő nagy különbség kellő megokolására. Van egyéb is, mely a látszólagos talányt a legegyszerűbben fejti meg. A fiumei horvát főgimnázium a fiumei és a vidéki horvátországi egyetlen teljes középiskolája, a fiumei horvát elemnek pedig általában véve egyetlen taninté-

rettájukat: tegnap még családok körében időztek és máris, gondolatban legalább, az egyik Simon öblében a hajóján, a másik Pieter-Maritzburgban az ezrednél van. Egy szava, egy gondolata, egy szánó érzete sincs otthona. Angolország számára, a melyet sok időre, talán örökre elhagyni készül. De ilyen az ember, különösen a tevékeny ember: inkább a jövőben mint a jelenben él, de semmi esetre sem a múltban; csak az öregek azok, a kik még a régi időkre vissza-visszagondolnak.

Van hajónkon egy gentleman, szellemes ember, a ki egészsége kedvéért utazik. Egész élete történetét elbeszélte nekem. M. B.... nagyon ifjú korában egy gyönyörű, fiatal leánnyal jegyet váltott, a kinek szegénységén kívül egyéb hibája nem volt. Apja a házasságnak e miatt ellene szegült és fiától az évi díját megvonta. Ez utóbbi, hogy anyagi eszközei elégtelenségének véget vessen és az egybekelést időpontját siettesse, egy színészcsoporthoz tagjává lett, a melyet akkor Londonban nagyon szerettek. Szerepei a general utility-féle

zete. Mi sem természetesebb tehát annál, hogy ezen intézet Fiume és a közel eső vidék horvát tanuló ifjúságát teljesen abszorbeálja.

Akár rátermett az a horvát fiú a gimnáziumi tanulmányokra akár nem, atyja kénytelen őt a fiumei horvát főgimnáziumba küldeni, mert horvát tannyelvű polgári iskola, reáliskola vagy kereskedelmi akadémia városunkban ez idő szerint nincsen. Más a helyzetük e tekintetben a fiumei olasz ajkú szülőknek. Ha azt hiszik, hogy fiuk megbirkózik a nehezebb középiskolai tanulmányokkal, beirathatják a m. kir. főgimnáziumba; ha arravalóságát kétségbe vonják, felvétetik akár a községi, akár az állami polgári fiuiskolába; ha kereskedelmi vagy tengerészeti pályára szánták, beléphet a m. kir. tengerészeti iskolába. Szóval: míg városunk vagy a közel eső vidék horvát szülői egyetlen egy középiskolára vannak utalva, addig Fiume olasz ajkú lakossága kénye-kedve szerint öt intézet közül azt választhatja, mely gyermekei hajlamainak és tehetségének legjobban felel meg.

Fejtetésünkben még tovább is mehetünk. Vessük fel a kérdést, mi történék akkor, ha a magyar állam a m. kir. áll. gimnázium rosszul felfogott érdekeiben beszüntetné polgári fiuiskoláját, tengerészeti iskoláját és kereskedelmi akadémiját, Fiume város községe pedig polgári fiuiskoláját?

Nemde az, hogy ezen intézetek tanulói kevés kivétellel valamennyien a m. kir. áll. főgimnáziumba tódulnának és azt ugyancsak derekasan benépesítenék. Ha ezen intézetek növendékeinek mult

szerepek voltak, azaz néma személyeket, rendszeren négereket játszott: sőt egyszer Richelieu bibornokot adta. Az nap este csak végig kellett mennie a szinpadon és azután egy székre leülnie. De ezzel teljes sikert aratott; színészi életpályájának nagy és utolsó diadala ez volt. Jegyesének egy levele annak véget vetett. Ebben tudtára adta, hogy mással lépett házasságra; M. B.... halálos bánattal szívében, sietett példáját követni. Így jutott be a házias élet révébe. A sors azonban rendkívül mozgalmas és kalandos életet szánt neki. Mint tiszt, a föld minden részében csatázott. Minden tengeren megfordult és minden parton szenvedett hajótörést. Vadászott mindenféle fenevadra. Két ízben élvő temették el. Énekel, zongorázik, gitároz és kitűnő hegedűs. Hangszere mindenütt vele van; ennek tulajdonítható, hogy hajónkon általában a hegedűs embernek neveztek. Senki nálánál jobban a bicycle t meg nem üli. Pompás és elbeszélő képessége; azonkívül regényeket is ír. Épen most kezd bele egybe, a melynek címe: „A Rockorgueil Castle titka”. Ma az első fejezetet, szerinte igazi kis mesterművet, már be is fejezte. Az

tanévi létszámát (áll. polg. fiuiskola 57, községi polg. fiuiskola 171, áll. kereskedelmi akadémia 73, áll. tengerészeti iskola 17), mely 318-ra rúg, hozzáadjuk a m. kir. áll. főgimnázium 166 tanuló-jához, oly összeget (484) nyerünk, mely a horvát gimnázium létszámát (391) majdnem 100-zal haladja meg. A dolognak visszája, bizonyos tekintetben ellenpróbája pedig az volna, ha a zágrábi kormány engedélyt kapna két horvát tannyelvű polgári fiuiskolának, egy kereskedelmi akadémiaának és egy kizárólad horvát tengerészeti iskolának Fiumében való felállítására és szervezésére. Ezen intézetek bizonyára ugyanazon arányban népesednének be mint jelenleg a megfelelő állami és községi iskolák, de nagyon természetesen a horvát főgimnázium tanulói létszámának rovására, mely megfelelő arányban apádván, körülbelül 100 tanulóval maradna mögötte a m. kir. áll. főgimnázium létszámának.

A mondottakból kiviláglik annyi, hogy nincs oka senkinek a legcsekélyebb aggodalomra sem a jövő nemzedék politikai hitvallásának és hazafias lelki letének dolgában, mert a helybeli horvát főgimnázium 60 fiumei származású tanulóival, kik a magyar állam eszméjével talán nem egészen megferő szel lemben nevelkedtek, 484 tulnyomóan fiumei származású növendék áll szemben, kik részben határozottan magyar szellemű oktatásban részesültek, részben pedig olyanban, mely a magyar állam eszméjével legalább nincs ellentétben. Az adott körülmények között az elért eredményekkel be kell érnünk és azon

egyedüli dolog, a mi zavarja, a mi foglalkoztatja, ami napjait elkieseríti, az, hogy vára titkát nem tudja fölfedezni, de kereséssel, azt reméli, majd csak czélhoz fog jutni. Az utazók közt M. B... nagy népszerűségnek örvend, a mit meg is érdemel. Különösen a nőknek vált kegyeltjévé. Ha esténként, egy kis sé fenhordott orral, ajkain gyenge szarkasztikus mosolylyal, karja alatt a hegedűvel belép a zene-terembe, a musical hall-ba, a homlokokon a redők elsimulnak és a tengeri út unalma eltűnik. Érti és csakugyan úgy is van, hogy ő a helyzet ura.

A Biscayai-öblöt elhagytuk. A szemitropikus szélességi fokok éghajlata érezhetővé kezd válni. A tenger nyugodt, a levegő langyos, de még nem meleg.

Néhány órát Madéirában töltöttünk. Ez a sziget gyönyörű lenne, ha nem hasonlítana, valami nagy szanatoriumhoz, a mivelé mindin kább átalakul. A kis Funchal helység beszüllött lakói, a házak, az utcák a melyek miként Lisszabonban hegynek föl- és hegynek levezetnek, a villák és a kertek — pödög vannak közöttük igen szépek — jó erős brit színezés mellett,

lennünk, hogy összes állami tanintézetek működése különösen a tanítás módszere tekintetében minél magasabb színvonalra emelkedjék.

Tanítunk első sorban jól, másod sorban pedig oly hazafias szellemben, mely a nem magyar ajkú polgártársaink önértékét ne sértse: az eredményes oktatásban nyilatkozó belső siker és a tanintézetek látogatottságában mutatkozó külső eredmény nem maradhatnak el.

Az államsegélyben részesülő hajójáratok forgalmi eredménye.

A *fiume-anconai* gőzhajójáratok f. évi szeptember havi áruforgalma következő volt:

Kivitel Fiuméból Anconába: 100.34 q. szesz 100 q. aszfalt 4.28 q. ásvány viz, 21.46 q. u. vasáru, 3.65 q. u. kétszer-sült, 13.91 q. butor, 0.86 q. só, 9.49 q. üvegáru, 1.09 q. ruha, 0.40 q. üres zsák, összesen 255.47 q.

Behozatal Anconából Fiuméba: 40 q. gipsz, 9.77 q. méz 20.63 q. mandula, 27 q. gyümölcs, 5.20 q. fehérnemű, 0.38 q. üres zsák, 100 q. épületha, 102 q. szinbázi tárgyak, összesen 391.48 q.

Az összes forgalom tehát 646.95 q.-tett ki és az előző augusztus havi forgalomhoz hasonlítva 477.95 q.-val csökkent.

Személy szállított Fiuméból Anconába 378; viszont pedig 141. összesen 519, vagyis 310-vel több mint augusztus hónapban.

A *fiume-velencei* gőzhajójáratok f. évi szeptember hónap a következő forgalmat közvetítették:

Kivitel Fiuméból Velenczébe: 709.60 q. árpa, 19.11 q. soda, 98.40 q. bor, 38.32 q. gyapju, 87 q. sör, 10 q. enyv, 150 q. ásványvíz, 20 q. rizs, 1.75 q. ruha, 31.60 q. mangán, 25.60 q. hal 418.49 q. faszanyag, 16.8 q. keményítő 120 q. hordó, 500 qn. lécz, 14 qn. rud, 150 qn. távirtdai oszlop, 3.75 q. butor, 150 q. faáru, összesen 2564.79 q. u.

Behozatal Velenczéből Fiuméba 26.04 q. hal, 6 q. zöldség 4 q. gyümölcs, 249 q. korpa, 285 q. bőrök, 175 q. kőolaj 1.60 qn. faáru, 43.26 q. n. olaj, 20 q. n. rizs, 6.46 q. óra, 9.05 q. ruha, 405 q. pamutáru, 31.20 q. gyékény, 1 q. seprű 2 q. téglá. 66.18 q. kender, 0.54 q. üvegáru, 70.70 q. üres hordó összesen 1008.34 q.

Az összes forgalom ennélfogva 3573.1 q.-tett, mi hasonlítva a múlt évi szeptember havi forgalomhoz 3783.97 q.-

mind magukon hordják a portugall bélyeget. Az idegenek néhányan, férfiak és nők, kiknek arca piros, szemük ragyogók és a kik már sokkal betegebbek, semhogy a nyár hősege elől menekülhessenek, vagy lóhaton vagy valami palankinban (rete-ben). vagy pedig egy szánféleiben (carroban) sétáltak tesznek. A rete megőrizte a XV. századbeli barokk alakját; a carro, a melyet ökrök húznak, a kövezt csiszolt nagy lapjain, könnyen végig siklik. Mások akik már jobban elgyöngültek, semhogy kint járhatnának, balkonjaikon maradnak. Nábból készült nyúgvó ágyaikon elterülve, bágyadt tekintetüket végig járatják a csaknem teljesen elhagyatott utcákon, a házakon és ablakokon, a melyek ezen holt évadban nagyobbbrészt zárva vannak. Az idegenek beteges külseje kinos ellentétben áll a beszélgettek egészséges magatartásával és élénkségével, a növényzet bujaságával és ama szikla merész körvonalával, a melyet Madeirának hívnak.

csökkenést eredményez, mely majdnem kizárólag a kivitel csökkenése folytán támadt.

Személy szállított Fiuméból Velenczébe 32, Fiuméba 29, összesen 61.

A *fiume-zengg-pagói* és a *fiume-zengg-zárai* vonalon összesen 8261.5 q. áru szállított mely a múlt évi augusztus havi hasonforgalommal szemben 425.29 nyi csökkenést eredményez.

E csökkenés kizárólag a *fiume-zengg-zárai* járatok csekélyebb forgalmából keletkezik, mely 2235.4 q.-val kisebb mint múlt évi augusztus hónapban. A hiányt a *fiume-zengg-pagói* járatok 1810.2 q.-nyi többlete által azonban 425.2 q.-ra leszállítatik.

Fontosabb kiviteli cikkek voltak a *fiume-zengg-pagói* vonalon: 548.7 q. n. liszt, 381.3 q. tengerliszt, 671.9 q. tengeri, 260.9 q. vasáru 69.9 q. cukor 84.3 q. rizs, 62.8 q. zab. stb.

A *fiume-zengg-zárai* vonalon pedig: 262 q. liszt, 24.3 q. tézta 26 q. korpa stb.

Személy szállított:

Fiume és Zengg közt	1320
Fiume és Zara	553
Zengg és Pago	291
Összesen	2164

személy, vagyis 434-al több mint múlt évi augusztus hónapban.

Liszt forgalom.

Fiuméba és Triesztbe a f. évi szeptember hónapban összesen 48076.13 m. m. magyar liszt érkezett, és pedig 39790 q. Fiuméba és 8286.13 q. Triesztbe.

E mennyiség az egyes hazai piacok szerint a következőképp oszlik meg:

Budapest	28,172.00	q.	3,835.33	q.
Debreczen	1,914.00	"	204.00	"
N. Várad	1,836.00	"	—	"
Arad	1,700.00	"	102.00	"
Szeged	1,190.00	"	814.25	"
Velence	1,010.00	"	1,804.25	"
M. Várhely	710.00	"	—	"
Losoncz	612.00	"	—	"
Ujvidék	510.00	"	—	"
Temesvár	506.00	"	506.50	"
Detta	404.00	"	—	"
Miskolcz	306.00	"	—	"
Kaposvár	204.00	"	—	"
N. Kikinda	200.00	"	—	"
Hatvan	102.00	"	—	"
B. Kula	102.00	"	—	"
Károlyváros	102.00	"	—	"
Eszék	100.00	"	—	"
Dugaresa	100.00	"	—	"
Bárcs	100.00	"	—	"
Sz. szek	—	"	690.55	"
Lugos	—	"	206.00	"
Eger	—	"	204.00	"
Zágráb	—	"	0.25	"

Folyó év első 9 havában érkezett vasuton összesen 702,333.7 q. mely mennyiség a múlt év hasonló időszakhoz hasonlítva szemben 33,246.9 q.-nyi csökkenést tüntet elő.

A kereskedelmi társaság és Fiume a pénzügyi bizottság előtt. — A magyar kereskedelmi társaság ügyében, mely különösen a magyar tengeri kereskedelem fejlődésére gyakorolhat egykor kedvező befolyást, a pénzügyi bizottság f. évi október hó 22-ken tartott ülésén felszólalások történtek.

Az ipar kereskedelmi és külkereskedelmi célokra *Hegedűs* Sándor fővilágosítást kért arról, hogy a kereskedelmi múzeum és a kereskedelmi részvénytársaság közti kapcsolat folytán, miként lett biztosítva, hogy a múzeum tovább is megfelelően rendelkezésére áll. — *Baross* Gábor miniszter kijelentése után, hogy t. i. a múzeumi intézmény továbbra is a miniszter felügyelete alatt marad, s hogy a működéséből eddig hiányzott kereskedelmi lendület megvalósítására minden intézkedés megtétetik, mitől a legjobb eredményeket várja, *Hulfy* szólal föl s kérdésesnek tartja, vajon a kereskedelmi múzeum mutatkozó

fejlődését helyes lesz-e kockázatni egy ily kísérlettel; megjegyezvén, hogy mit sem tud a kereskedelmi társaság eddigi működéséről.

Baross miniszter válaszolja hogy a kereskedelmi társaság eddig igen is kiváló és hézagpótló működést fejtett ki s teljesen igazolja a hozzá kötött várakozásokat.

Végül *Heronymi* főleliti, hogy a kereskedelmi múzeum egyes kirendeltségeinek működése igen fogyatékos és gyarló volt, s a miniszter intézkedéseiből kifolyólag a legjobbat reméli.

A következő nap ülésén:

Az „Adria” tengeri hajózási részvénytársaság segélyezésére előirányzott összegnél:

Matkovics kérdést intéz a miniszterhez a vitorlahajózás emelése érdekében tervezett akcióiról.

Baross Gábor miniszter felelítettvén a tervbe vett intézkedéseket, kijelenti, hogy ez ügyre nézve Fiumében nemsokára anketot szándékozik tartani.

Wahmann elnök kérdi, teljesíti-e az Adria azon kötelezettségét, hogy hajóparkját kiegészítse

Baross miniszter válaszolja, hogy a társaság egy tekintélyes angol céggel szerződést kötött, a mely cég kötelezte magát a hajóknak a kikötött időpontokban való szállítására.

Az előirányzat megszavaztatott,

A fiumei kikötő építési kiadásoknál Gyurkovics felhívja a miniszter figyelmét a Fiume melletti buccari és portorei kikötők felhasználására.

Fiume s a kereskedelmi tárgyalások Németországgal

Az itteni kereskedői körök hír szerint nem csekély aggodalommal kísérik a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés tárgyalásait, mert azt hiszik, hogy közeledésünk Németországhoz, a Franciaországgal fönálló kereskedelmi viszonyaink rovására történik. Így írja legalább ezt a „*Magyar Föld*”; és hogy rosszul írja, arról a viszonyokról minden alaposabb ismerője könnyen meggyőződhetik. A Németországgal folyó kereskedelmi szerződések már abból az okból sem kelhetnek aggodalmat, mert azoknak természetét nem ismerjük. Föltéve azonban, hogy a szerződés pontjaiból egyik másik részlet a nyilvánosságra kerülne, aligha ismerhetnők föl azokból is a nagyobb veszedelmet.

Németországba Fiumén át a múltban, s ez idő szerint is oly csekély mennyiségű hazai árut küldöttünk, hogy annak megszűnése, vagy is ez árukak a szárazföldön leendő expedálása, mit sem változtatna forgalmunk eddigi arányain.

A szerb lapok Fiuméről.

A fiumei kikötő fontosságáról egy belgrádi újság a „*Dnevni List*” a többi között azt írja, hogy Fiume, mely tudvalevőleg az Adriai tenger partján fekszik, bővelkedik a különböző hajókban, melyek kereskedelmét a világ minden tájára közvetítik.

„Ily körülmények között, írja a nevezett szerb lap, csodálkozunk a fölött, hogy Szerbia, e fontos világpiaczon nincsen képviselve”. E tény nagyon is nyugtalanít bennünket, s csodálkozunk fölötté annál is inkább, mert Fiume földrajzi fekvésénél fogva, nemcsak legközelebb esik Szerbiához, de háromszorosan nagyobb előnnyel bír a többi kikötők fölött, hol kereskedelmünk a világgforgalomba lép.

A magyar kormány széles látókörű intézménye a zónatartifák folytán, az utazás Szerbiából Fiuméba és vissza alig kerül többé 9—12 forintnál. Egy hónap mulva midőn a mitrovicz-vinkovezi útvonal megnyílik, az utazás még sokkal rövidebb, és olcsóbb lesz, úgy, hogy akkor senki sem panaszkodhatik sem az árak magassága, sem pedig a távolság fölött, mely Belgrádot Fiuméből elválasztja.

*) A lap téved; Szerbiának a konzularis ügynöke Fiumében *Kuranda* Emil az Adria-társulat vezérigazgatója.

debb, és olcsóbb lesz, úgy, hogy akkor senki sem panaszkodhatik sem az árak magassága, sem pedig a távolság fölött, mely Belgrádot Fiuméből elválasztja.

Ily közelséggel szemben, csak sajnálni lehet, hogy Fiumében nemesak nem találunk szerb kereskedőket, de még ügynököket sem, kik a szerbiai kereskedelmet közvetítenék. Szímtalan körülményből ítélve, abban a nézetben vagyunk, hogy Fiume reánk nézve a legfontosabb kikötő, melyen át hazai terményeink a világkereskedelem nagy központjaiba, a legelőnyösebb módon eljuthatnak. — Ez okból elkerülhetetlenül szükséges, hogy Szerbia terményeivel, és kereskedelmével, egyéb kikötők mellőzésével, azonnal tört foglaljon Fiumében, mely ma oly központ, hol a szerb termények keresletnek örvendenek, s a költségek tekintetében is, a legelőnyösebben értékesíthetők...

Helyi és különféle hírek.

Esküvő. *Preninger* Adolf m. kir. államvasuti tisztségviselő, e hó 21-ken vezetete oltárhoz. *Lázár* István a fiumei táviró hivatal köztisztviseltben álló főnökének szép leányát Amáliát.

Jöteknység. *Bedini* Kajetán, fiumei apát plebános, a helybeli m. kir. kereskedelmi akademia szegény tanulóinak jöteknony alapja javára 20 frtot adományozott.

Az osztrák Lloyd-társulat új elnökéül hír szerint báró *Mullberg* osztrák kereskedelmi miniszteri tanácsos van kizemelve.

A Gróf Zichy család műpártolása. A nagy kiterjedésű *Gróf Zichy* család tagjainak a képzőművészetek iránti műérzéké általánosan ismeretes. A budapesti képzőművészeti társulat által kiállított s a belga festők által küldött aquarellekből *gróf Zichy* Ferencz, kormányzónk édes atya, megvásárolta *Stacquet* Henrynek „Halászbárkák című pompás képét.

A budapest-belvárosi II. magyar asztal társaság 21 forintot küldött *Gelletich* Ida urnőnek, Dr. *Gelletich* Miklós hazafias közjegyzőnk nevének, hogy a fiumei magyar állami elemi iskola zászlójának beszerzési költségeihez járuljon

A fiumei kereskedelmi múzeum, s a hazai gyáripar. A fiumei kereskedelmi múzeum állandó kiállításában a hazai gyártmányok, napról napra nagyobb számban lesznek kiállítva. A legnagyobb kiállítás közl főlelitiük a szegedi kender fonógyártás részvénytársaság, mely igen jó és versenyképes cikkekkkel jelent meg piacunkon; a társaság ennek folytán csakhamar vevőkre is talált; így a többi között az Adria magyar tengeri gőzhajózási társaság a szegedi gyártmányokból már nagyobb mennyiséget vásárolt meg. A helybeli hajótulajdonosok legtöbbször szívesen ragaszkodnak egyelőre az általuk kipróbált fiumei gyártmányokhoz, azonban remélhető hogy idővel a szegedi gyártmányok is nagyobb és nagyobb tért fognak hódítani. A kereskedelmi múzeum új kiállítói közül főlelitiük *Zsolnay* Vilmost (Pécsről), kinek világhírű porcellán, kőedény és majolika készítményei természetesen itt is föltűntek keltének. — A hazai malmok közül a temesvári *Pannonia* a nagyváradi *László*, és a *Borsodmiskolci* gőzhengermalmok képviseltették magukat. — E cégeken kívül gyarapítják a kiállítók eddigi névsorát: *Erdélyi pincegyűlet* (Kolozsvár), *Droza* és társa (Budapest) vasbutor, *Weisz* I. E. L. Sopron (ezukortélek); *Papp* István és fia (Brassó) szőnyeg; *Neumann* J. és társa, (Fiume) rovarpor; *Nuber* Ferencz (Eszék) faáru; *Keresztessy* Pál (Kolozsvár) szappan; megemlítjük egyúttal a *Keresztessy* féle gyártmányoknak azt a kiváló tulajdonságát, hogy azokkal a tengeri vízben is jól lehet mosni, míg tudvalevőleg egyéb szappangyártmányok a tenger vizében nem habzanak.

A fiu lakulás... a mult alakitot egyhazi... ben ara s a tago toritva kor nyil jon át latt nem közelit lo tag landona gyar da mei mag f. évi n lott fog zium na egyesüle setre sze dat már gálhat fiumei társaink nél nagy daloskör alakulás terümb... Időjár kat e h eszés, kadás, széptelen sőzés ut lőtört a zorbau esa fölö gnyus rült nap Tomk ra. A mult vas ritka sz felügyel Dr. Gell nardo vó vaház ja tett ki... Uj inté ri hajó... torlás sz vánotosn remélhet A keresk ság e hó nis kijele melése é anket fo állami s tény, a e célra s társulato venció lesz. Figyel A fiumei l-től ke ellátva. A kiköt gitás ált A Már vó jelző fényű lá állandó f rös fény A felh a vörös A mól fatik, me szben fe a tenger világit. A jelző kező: A Már zó lámpa A Ru egy egy a ter maga A Zich a móló k ságban. Az Ad 9.35 mé A vill esetében

hogy akkor am az árak olcsóság fölött, választja.

csak sajnos nemcsak edöket, de a szerbiai Szimintalan a nézetben k néve a m át hazai elem nazy bb módon erülhetlenül ényével, és tők mellő. Fiumében, a szerb ter- lenek, s a legelőnyö-

hírek.

m. kir. ál- kén vezet- umei táviró főnökének

stán, fiume i kir. keres- tanulóinak tot adomá-

uj elnöké- rg osztrák esos van ki-

artolása. A család tagjai művészeké apasti kép- állított s a karellékből yzónk és les Henrynek s képét.

l. magyar küldött Gel- tich Miklós nek, hogy a iskola zász- kez járuljon

muzeum, s kereskedel- ában a ha- ra nagyobb A legújabb zgedi ken- t, mely igen kkel jelent ennek foly- ált; így a zyar tengeri di gyártná- yiségét vá- ulajdonosok adnak egye- mei gyárt- tó hogy i- is nagyobb tani. A ke- lltői közül t (Pécsről), ény és ma- tetesen itt is zai malomk a nagyvá- skolczi gőz- magukat. tják a kiál- j pinceegy- ársa (Buda- L. Sopron s fia (Bras- társ. (Fiu- cz (Eszék) zsvár) szap- Keresztessy iváló tulaj- tengeri viz- tudvalevő- k a tenger

A fiumei magyar daloskör megalakulása. Magyar ajkú honfitársaink már a múlt évben egy magánjellegű daloskör alakítottak; e kör a többi között az egyházi énekek előadásával nem egy ízben aratott elismerést a hívek körében, s a tagok ez elért sikerek által fölbátorítva mozgalmat indítottak, hogy a kör nyilvános jellegű dalegyletté alakuljon át. A mozgalom a legrövidebb idő alatt nem várt eredményre vezetett, s megközelítőleg százötven működő és pártoló tag nyilatkozott már eddig is hajlandónak a megalakulás előtt álló magyar daloskör támogatására. — A fiumei magyar daloskör alakuló gyűlése a f. évi november hó 1-én vasárnap délelőtti fog megtartatni a m. kir. főgimnázium nagy termében. — E hazafias dalegyletetre a kikötővárosban mindenesetre szép társadalmi hivatást vár, s e tudat már magában véve ösztönzésül szolgálhat arra nézve, hogy nemcsak a fiumei magyar de olasz ajkú honfitársaink is az alakuló gyűlésen minél nagyobb számmal megjelenjenek. — A daloskör alapszabályai a kimondott megalakulás után, a m. kir. belügyi miniszteriumhoz fognak fölterjesztetni.

Időjárásunk. A gyönyörű őszi napokat e hét elején váltotta föl a rettegett esőzés, mely itt ott valóságos felhőszakadás alakjában ruhogott a városnak széptelenné vált utcáira. Öt hat nap esőzés után a hapangár tegnap ismét előtört a fatyolós felhők mögül; míg azonban a Monte maggiore hatalmas csu- csa fölött ott kovályog az esőt jelentő gyenus felkő, nem igen bizunk a derült napok állandó visszatérésében.

Tombola a „Mária“ árvaház javára. A finmei Mária árvaház javára a múlt vasárnap megtartott tombolajáték ritka szép eredménnyel végződött. A felügyelő és ellenőrző bizottság tagjai Dr. Gellicich Miklós és de Domani Leonardo voltak. A tombola utján az árvaház javára elért bevétel szép összeget tett ki.

Új intézkedések a magyar tengeri hajózás érdekében. A magyar vitorlás hajózás érdekében oly régóta kívánatosnak tartott állami intézkedések, remélhetőleg nem sokára életbe lépnek. A kereskedelmi miniszter pénzügyi bizottság e hó 22-kén megtartott ülésén ugyanis kijelentette, hogy a vitorlás hajózás emelése érdekében Fiumében nem sokára- anket fog tartatni. — A vitorlás hajók állami segélyezése ma már befejezett tény, a mennyiben úgy tudjuk, hogy az e célra szükséges összeg az osztrák Lloyd társulattól megvont magyar állami szubvenczió összegéből bőven fedezhető lesz.

Figyelmeztetés a hajósok részére. A fiumei kikötő f. évi november hó 1-től kezdve villamos világitással lesz ellátva.

A kikötő bejárata a következő világitás által fog jelezetni:

A Mária Terézia hullamgát végén levő jelző lámpa, mint eddigelé kétféle fényű lámpával, melyek közül a felső állandó fehér, az első pedig állandó vörös fényt mutat.

A fehér lámpa magassága 12 méter, a vörös lámpáé 10 méter.

A mólók vége jelző lámpákkal világítatik, melyek fele részben zöld, fele részben fehér fényt mutatnak. A zöld fény a tenger felé, a fehér pedig a város felé világít.

A jelző lámpák elhelyezése a következő:

A Mária Valéria móló végén egy jelző lámpa 10.72 méter magasságban.

A Radolfmólón két lámpa és pedig egy egy a móló két sarkán, 10.72 méter magasságban.

A Zichymólón két lámpa és egy-egy a móló két sarkán 10.72 méter magasságban.

Az Adamich móló végén egy lámpa 9.35 méter magasságban.

A villamos világitás felfeszakítása esetében a jelző lámpák ugyanily jellegű

gömblámpákkal fognak helyettesítettni. Az összes magasságok a tenger színétől számítottak.

Egészségügyi hír. A magy. kir. tengerészeti hatóság a kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi 64582 sz. a kelt rendelete alapján az összes alárendelt kir. révhatóságokhoz és azok kirendeltségeihez körrendeletben a következőket rendeli el:

A vörös tengeri érkezések ellen f. évi július hó 5-én 2982 sz. a elrendelt elővigyázati rendszabályok érvényen kívül helyeztetnek.

Miután pedig a Massauból való érkezések elrendelt egészségügyi intézkedések a f. évi szeptember hó 7-én 3974 sz. a kelt körrendelettel viszavonva lettek, a vörös tenger barmely kikötőjéből érkező hajók szabad forgalomra bocsáttatni fognak, feltéve, hogy az egészségi állapot azokon teljesen megfelelőnek bizonyuland.

A f. évi június hó 4-én 2950 sz. a kelt körrendelettel elrendelt többi és különösen az Alexandrettai öböl ellen Ludikieltől Karataseh Barumig bezárólag elrendelt elővigyázati rendszabályok továbbra is érvényben maradnak.

Az Athenaeum kézi lexikona. Az összes ismeretek enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szakfelfiák közreműködésével, szerke zti dr. Acsády Ignác, a magy. tud. akadémiá lev. tagja. Első füzet. Budapest, 1891s. Az Athenaeum r. társulat kiadása. Az új válla- lalat első füzeté külső megjelenése fényes y tartalma gazdagságával egyaránt fölkelti figyelmet. Nyomdai kiállítása választékos, nag- költséggel és mígonddal készült gyönyörű mű- lapjaival pedig a legzsebb hasonló külföldi munkákkal kiállja az összehasonlítást. Az első füzetnek három ilyen műmelléklete van. Egy remek színes mflapon izléses csoportosi- tásban látjuk a magyar állam nagy, közép és kis ezimérét, a nemzeti zászlót, a magyar hon- vadság és közös hadsereg ezredzászlait, a Szent- István-rend nagykeresztjét, a Ferencz József- rend középkeresztjét s a koronás arany ér- demkosztet. Egy kettős lapra terjedő mfla- pon Észak-Amerika legújabb térképét vesszük s egy harmadik műmelléklet az emberfajokat tünteti föl. Mindegyik kitérő gondálla készült, a mint az egész füzet kiállítása díszesre váltik hazai nyomdászatunknak. A nagy nyolczadréti alak igen jól van megválasztva, a papír finom, a betűk nem oly kicsinyek, hogy a szemet rontanák s az olvasást fárasztóvá tennék, mi a legtöbb ilyen német munkának hátrányos sajáttsága. A vállalat negyven füzetben válna 90 műmelléklettel ellátva jelenik meg. A füze- tek három yből állanak s minden két héten jelennek meg. Egy-egy füzet ára 30 kr. Mele- gen ajánljuk a magyar olvasókörzség támo- gatására.

Erdőeladás Horvátországban. Zágrá- ból írják: A horvát bankok és fa- kereskedők kérdésére, melyet a horvát határendőségek tömeges eladása tárgyá- ban Bethlen miniszterhez intéztek, távi- ratilag, következő válasz érkezett le: „Határozatomat főképp a vinkovcei árve- rés eredményétől tetsem függővé, Bethle- len, a fakereskedő köröket e válasz nem elégti ki, minthogy abból a miniszter tulajdonképeni szándéka ki nem tűnik.

Kereskedelmi hírek.

Az osztrák Lloyd, mint tisztán osz- trák vállalat 1892 évi január hó 1-én kezdi meg az új szerződés értelmében a működést, és most teszi meg az ehhez szükséges előkészületeket. Az egész teh- nekai szolgálatot újj szervezi és az indiai járatok élénkítése céljából is meg- tette a kellő intézkedéseket. Az új men- netterv elkészült, s fölülvizsgálás cél- jából már be is van terjesztve a trieszti tengerészeti hatóságokhoz; az új teherá- ru tarifa ügyében a munkálatok szintén folyamatban vannak. A társaság deczem- ben közgyűlést tart, melyben az új i- gazgatóságot választják meg.

A fiumei hitelbank részvényeinek eddigi 100 frtnyi névértéke lebelézés útján 80 frtra szál- lítottván le, a budapesti tőzsdetanács a tőzsdéi forgalomra való tekintettel elrendelte, hogy e részvényesek a tőzsdéi hivatalos árjegyzési lapba 80 frt befizetéssel jegyzendők, továbbá hogy azok 5 op s folyó kamatait ez évi novem- ber 1-éig 100 frt befizetés után, november 1- től fogva azonban az 1891 évi január 1-étől november 1-jéig terjedő időre 100 frtnyi azon- tul pedig 80 frtnyi befizetés után számítható.

A magyar liszt védelme. Az orsz. malomegyesület a magyar lisztnek a kül- földön való oltalmára védjegyet jegyez- tetett be. A mióta ugyanis a liszt mi- nőségek számaikat megkevesbitették, azó- ta kézik a malom egyesület tarjai kö- zött azon egyezmény, hogy csakis való- di minőségeket adnak el, vagyis, hogy a számnak megfelelőleg készítsék mind- nyáján lisztjeiket. Hogy a közönség a liszt valódiságáról meggyőződjék, együt- fesen meghatározott típusokat készítet- tek és azokat a kereskedelmi kamará- nál letétbe helyezték. A zsákok jegyeit (az ólomzatot) pedig úgy módosították, hogy azon az egyik oldalon a malom ezége, a másikon pedig a védjegy és a liszt száma legyen. A védjegy all három buza kalaszából összeállított háromszög- ből, a melynek felső csucsa két oldalán a magyar typpusokat mondó jele „M. T.“ áll, a háromszögben pedig a liszt- minőség száma. A patens csakis a malom egyesület tagjaira terjed ki, úgy hogy azon malomok, melyek nem irták alá az egyezményt, egyáltalában nem is használhatják azt.

Tengerészeti hírek.

Az osztrák Lloyd a keleten. Az osztrák Lloydtársaság, a Khedivie egyptomi társasággal kötött szerződés foly- tán, azon helyzetbe jutott, hogy elfogad- hat szállítmányokat Jafába és Beirutba a következő szállítási árak mellett: és pedig az A. osztály 25 oyo, a B. és C. osztályban 40 oyo; 100 kilo cukor 1 frt 24; és 100 frt. aranypézt hengerco- magalással 60 kr.

A földközi tenger mélysége. A „Po- la“ hajó a napokban fejezte be a Föld- közti tenger keleti részében a mélység- méréseket. A hajó parancsnokának, Mörth sorhajó-kapitányának sikerült is azt a helyet megtalálni, a mely az ed- digi kutatások adatai szerint a legmélyebb. Ez a pont az északi szélességnek 35° 44' 20"-e és a keleti hosszúságnak 21° 41' 60"-e, Cerigo szigettől délkeletre feks- zik. Itt a tenger 4400 méter mély. Az eddig ismert legnagyobb mélység 4000 méter volt.

Türr tábornok a korinthusi csator- naról. Türr István tegnap este pár napi tartózkodásra a fővárosba érkezett és az „Angol királynő“-ben vett szállást Lapunk egyik munkatársa meglátogatta a tábornokot, kinek jobb karja fel volt kötve. A tábornok ugyanis nemrég, mid- dőn Párisban egy lóvónaturól leszállott, elesett s jobb karját megütötte. A korinthusi szoros ügyét illetőleg kijelentette hogy a csatorna egy év múlva elkészül. Most már közel vannak a tizenkettedik millió köbméter föld kiásásához, Most újult erővel fogtak a munkához és remé- li, hogy sikerülni fog a nagy művet annyi akadály után befejezésre juttatni. „Vegyünk csak egy nemzetet — gyom- dand a tábornok — hány és hány fori radalmon kell keresztül mennie, hány nemzetet kell összetörnie és hányzo- kell önönmagát megtörnie, hogy cél- ját: az önállóságot elérhesse.

Hajózási társaságok statisztikája. A különféle államok statisztikái szerint összesen 161 nagy gőzhajózási társaság van a világon és pedig 64 angol, 33 francia, 15 amerikai, 12 német, 5 spa- nyol 5 hollandi, 6 portugál, 3 olasz, 3 belga, 3 ausztraliai, 2 osztrák-magyar, 2 görög, 2 canadai, 1 orosz, 1 dán és 1 japáni. A tíz legnagyobb társaság hajó- i- nak tonnatartalmával a következő:

1. „Messagiers Maritimes“ 63 hajó- val, 202301 tonna.
2. „Peninsular and Oriental Steam Navigation Company“ 49 hajó, 190911 tonna;
3. „Norddeut- scher Lloyd“ 70 hajó, 198723 tonna;
4. „Compagnie Generale Transatlantique“ 66 hajó 174000 tonna;
5. „Florio Ra- batino“ 106 hajó 161051 tonna;
6. „Anchor Line“ 44 hajó, 127065 ton- na;
7. „Hamburg-amerikai társaság“ 42 hajó, 126705 tonna;
8. „Ocean Steam-

ship Company“ 44 hajó 10900 tonna;

9. „Allon Line“ 31 hajó, 103246 ton- na;
10. „Compagnia Transatlantica de Bar- celona“ 36 hajó, 101224 tonna. Ezu- tán jönnek nagyságuk sorrendjében „Osz- trák magyar Lloyd“ 63 hajóval; „Ja- pan társaság“ 52 hajóval, „Pacific Mail“ 38 hajóval; „Cunard Line“ 26 hajóval „Chergens Rennis“ 30 hajóval; „Royal Mail“ 22 hajóval.

Mindezeknek tonna összege 100.000 alul van.

M. kir. államvasuti ügyek.

Legelőbb és leggyorsabb utazás Bu- dapestről Olaszországba. A Fiume és An- cona közt életbe léptetett gőzhajózási összeköttetés folytán a leggyorsabb és legelőbb út Budapestről Olaszországba főleg pedig Rómába, Nápolyba, stb. a magyar kir. államvasutak Budapest-fiu- mei vonalán át vezet.

Fiuméből, a minden kényelemmel be- rendezett gőzhajó a nyári időny tartama alatt, azaz bezárólag október hó 14-ig hétenként kétszer közlekedik, a követ- kező menetrend szerint;

Indulás Fiuméből minden vasárnapon és csütörtökön 7 óra 30 perczk. reggel érkezés Anconába ugyanazon nap este 7 órakor.

Indulás Anconából minden kedden és pénteken 8 óra 30 perczkor este, ér- kezés Fiuméba másnap 8 órakor reggel.

Ezen utirányon közvetlen menetjegyek adatnak ki Budapestről Anconába és viszont a következő árakon gyorsvonat- nál: I. oszt. 14 frt. 60 kr., II. oszt. 12 frt., személyvonatnál I. oszt. 13 frt. II. oszt. 10 frt. 80 kr., III. oszt. 7 frt.

Az I. és II. oszt. jegyek hajón az I. a III. ik osztályú jegyek pedig hajón is a III. ik helyen érvényesek. A hajón 50 kgr. podgyász szabadsúly engedélyezte- tik és az esetleges többsúlyt minden megkezdett 10 kgr. után 50 kr. számít- tatik.

A közvetlen menetjegyek úgy a m. kir. államvasutak budapesti pályaudvarán és nagyobb állomásain vaimint annak Budapestben, Bécsben, Belgrádban és a vidéken létező menetjegy irodáiban, nem- különben a Cook-féle budapesti utazási irodában válthatók, hol a kívánt egyéb felvilágosítások is készséggel megadat- nak.

Az Olaszországba utazó közönség még figye meztetik, hogy az említett utirányon át Budapestről Rómába gyorsvonattal:

I. oszt. 29 frt. 60 kr. II. oszt. 22 frt. 50 kr., személyvonattal: I. oszt. 28 frt. II. oszt. 21 frt. 30 kr. III. oszt. 13 frt. 80 kr.

Nápolyba pedig: gyorsvonattal I. oszt. 42 frt. 80 kr., II. oszt. 31 frt. 80 kr. személyvonattal: I. oszt. 41 frt. 20 kr. II. oszt. 30 frt. 60 kr., III. oszt. 19 frt. 70 kr. lehet utazni.

Idea termésű tengereinek soronkívüli el- szállítása. A magy. kir. államvasutaktól vett értesítés szerint a szállító közön- ség érdekében azon intézkedés léptette- tett életbe, hogy a zsákokban, vagy öm- leszett állapotban feladáshoz kerülő ez idei termésű, morzsoló tengeri f. évi október hó 20-tól visszavonásig, azon- ban legkésőbb a jövő évi február hó utolsó napjáig, mind-n egyéb kocsiako- mányárú előtt, első sorban rakassék a kocsi- kba és szállíttassék el.

Észak-német-szerb vasuti kötélek f. évi novem- ber hó 1-ével a fent nevezett kötélek forga- lom díjszabási II. részének III. ik pótlóka lép életbe. — Ezen pótlék egyrészt a 2 és 4-ik ki- vételes díjszabásba tartozó árak (vas- és acél- árak, vas és acél és gazdasági gépek (10.000 kg ny mennyiségben való feladásánál mérsékelt tételeket, másrészt ezen kivételes díjszabások árú jegyzékét tartalmazza. A mennyiben az említett árú jegyzékek alkalmazása által díj- emelések illetőleg, forgalmi megszorítások e- redményeztetnek, az eddig fennállott ala- csonyabb díjtelek f. évi Deczember hó 31-éig

érvényben maradnak. Ezen pótlék a részes vasutak igazgatóságainál valamint az érdekelt állomásokon díjmentesen megszerezhető.

Menetjárd leszállítás Gyomáról Csabára és Szarvasra valamint visszat. A magy. kir. államasutaktól, nyert értesülés szerint f. év november hó 1-től kezdve a Gyoma és Csaba valamint a Gyoma és Szarvas állomás közötti menetjárd a távolsági forgalomban a II. vonalszakass helyett az I. szerint fognak számítani. minélgyva személyvonatoknál aó I. osztályban 50 kr. II. osztályban 40 kr. és a III. osztályban 28 kr. menetjárd fog beszédeni.

Szász magyar vasuti kötelek. Folyó évi november hó 1-ével a fentvezetett kötelek díjszabás II. részéhez új 2. 3. és

5. füzet és az ezekhez tartozó függelék lépnek életbe, melyek mérsékelt díjtételeket tartalmaznak gabona hüvelyek, olajmagvak, maláta, liszt egyéb érelményekre, továbbá korpa, rizskorpa, olajpogácsa és olajpogácsalisztt küldeményekre, valamint használt üresen vissza szállítandó zsák küldeményekre.

Ezen díjszabás által 1888, november hó 1-étől érvényes II. része 2. és 3. füzet II. pótlékaikkal, továbbá az 1891. évi január 1-től érvényes II. rész 5. füzet érvényben kívül helyeztetnek.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Möcs Zsigmond.

Az osztrák-magyar bank.

XIV. közgyűlésének rendes évi ülése

az 1892. év február hóban Bécsben fog megtartatni.

A szavazásra jogosult részvényesek*) kik az 1892 évben az osztrák-magyar bank közgyűlésének tagjai ohajtanak lenni, meghivatnak, hogy legkésőbb az 1891 év november hó 30-án hétfőn, nevékre szóló és 1891 július előtti heletű húsz osztrák-magyar bank részvényét, a szelvényekkel együtt a bécsi vagy budapesti főintézeteknél, vagy a bank egyik fiókjánál letéteményezzzék vagy lekössék.

A közgyűlés rendes évi ülésének napi rendje, helye, és ideje a tagoknak a bécsi és budapesti hivatalos közlönyök útján tudomására fog hozatni.

BÉCS, 1891 október 23.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Miller vezér tanácsos Zimmermann helyettes kormányzó Mecenseffy vezér titkár

*) Az osztrák-magyar bank alapszabályainak 14-ik cikke, 1 bekezdés: Az osztrák-magyar bank közgyűlésén csak osztrák, vagy magyar alattvalók vehetnek részt.

A lapszabályok 15 cikke. A közgyűlésen való résztvételből ki van zárva: a) a ki polgári jogoknak nincsen teljes élvezetében, különösen az, kiknek vagyonára esőeljárás nyitattott, mindaddig míg a esől meg nem szűnik. b) a ki polgári, politikai, vagy becsületbeli jogaiban büntető jogi ítélet folytán korlátozva van, mindaddig míg e korlátozás tart.

Az alapszabályok 18 cikke: A közgyűlésnek minden tagja, csak személyesen, nem pedig meghatalmazott, utján, jelenhetik meg s a tanácskozásonál, és határozatoknál, ha a tárgyalásokon különböző minőségben venne is részt, csupán egy szavazattal bír.

Az alapszabályok 19 cikke: Ha a részvények jogi személyekre, nőkre, vagy több rész birtokosokra szólnak, az illetőnek a részvénybirtokosok fölhatalmazásával joga van a közgyűlésen megjelenni, szavazati jogot gyakorolni, a mennyiben kimutatja, hogy az osztrák, vagy a magyar állam kötelekébe tartozik. A fölhatalmazottak azonban, a részvény tulajdonjogának kivételével, a 14. és 15. cikkeken előírt személyes kellekkel fölrüházva kötelesek, a közgyűlésen megjelenni.

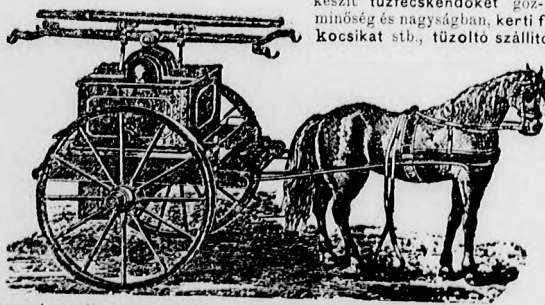
Alapított 1858, Kivitel az összes világrészekre.

József főherceg 5 os. és kir. Fensége
ndvari szállítója.

Első magyar gép- és tüzelő-szerek
gyára, harang- és érc-öntőde.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. szám.

készít tüzfecskendőket gőz- és kézerőre minden minőség és nagyságban, kerti fecskendőket, vízfordó kocsikat stb., tüzelő szállító kocsikat, öntöző ké-

szeléseket magas nyomású vízvezetékhez, légszecs-fecskendőket, (Extintoreket), tüzelő létrákat (a legnagyobb tolu létráktól a legkisebb kézi létráig), tüzelő omnibuszok és tüzelőségi szer-kocsikat, tüzelő lé-génységi felszereléseket, gőzszivattyúkat kütszivattyúkat.

borszivattyúkat, szivattyúkat, bármely célra, Centrifugal-szivattyúkat, légnyomású póczegődőr-tisztító készüléket, érczharangokat minden nagyságban (az eddigi előállított leg-nagyobb 9700 klgm), érczöntvényeket vasutak, gőzhajók és gyárak számára, elvállal te-jes vízművek és magán vízvezetéképítést és felszerelését, nyilvános gőz- és kádfo-dók berendezését, csövek és árminemű közegészségügyi tárgyak szállítását.

Árjegyzékek és költségvetések
Ingyen és bérmentve

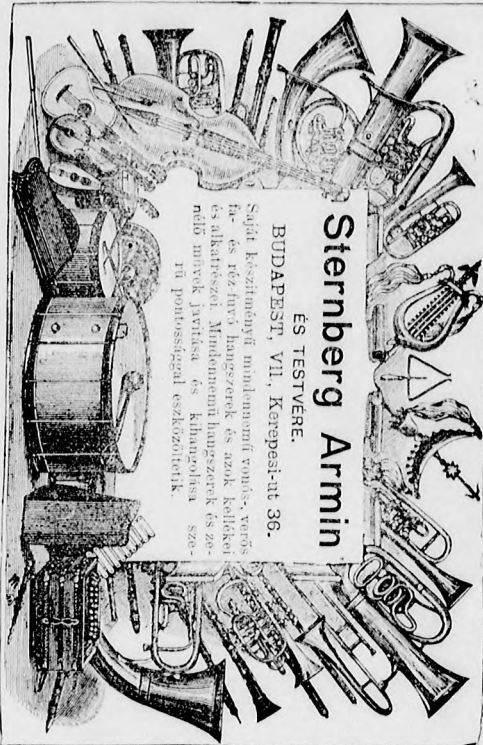
Levelezés magyar, német, francia
olasz, szerb és román nyelven

BATTARA P. kő- és könyvnyomdája Fiumében

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.

Min taraktár a kereskedelmi Muzemum fők üzletében Fiumében.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sternberg Armin

ÉS TESTVÉRE.

BUDAPEST, VII. Kerepesi-ut 36.

Szűlt készletben mindenféle vörös- és fehér- és réz-féle hangszerek és azok kellekkel és alkatesztjei. Mindezen hangszerek és zen-nyelvények javítás és kiharigzolás szor-rit pontosságig eszközöltek.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.

„ADRIA“

Magyar királyi tenger- hajózási részvénytársaság

1891. szeptember havában az alant felsorolt első osztályú gőz-hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

		Gőzös	1891 október
Liverpool	Triest, Fiume	„Tarifa“ (Cunard Line)	1-10
London	„	„Zaire“	1-10
Rouen	„	„Stefanie“	5-15
Liverpool	„	„Kedar“ (Cunard Line)	10-20
Hull, Newcastle o/T	„	„Palermo“	10-20
Bordeaux	„	„Tibor“	21-31
Glasgow Malta, Catania, Messina Bari	„	„Tisza“	21-31
Rio de Janeiro, Santos	„	„Szécheny“	21-31
Liverpool	„	„Palmyra“ (Cunard Line)	21-31
Fiume	Liverpool	„Palmyra“ (Cunard Line)	1-10
„	New-York	„Elysia“ (Anchor Line)	5-15
„	London	„Sultana“	10-20
„	Liverpool	„Aleppo“ (Cunard Line)	10-20
„	Hull, New-Castle o/T	„Mourmo“	10-20
„	New-York	„Bolivia“	10-20
„	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Matkovitz“	15-25
„	Rouen, Leith	„Adria“	21-31
„	Bordeaux	„Adria“	21-31
„	Bari, Messina, Catania, Malta, Glasgow	„Svapary“	21-31
„	Barcelona, Berdeaux	„Jókai“	21-31

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztégár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1891. augusztus hóban.

Via
Tipo
E16
Egy évi
Félévre
Negyedé
2 hóra
Külföldre

180

Magy

A mag
nak a
zeum,
viselősé
reskede
fontosa
intézte
a sajtó
A buda
konstant
képvise
mében
dulatot
kereske
mintha
már is
nek elő
van tón
münk fe
digi kö
túnyom
reskede
törődöt
egyzben
szorított
És m
zött ar
gyar ke
reskede
a magy
is foko
a magy
még ali
jelent.

A

Ma re
szürke p
lig az a
gyé növe
lábinal
egymás
bok kha
kok és t
melyken
lik el. Az
kilencz ó
órákor é
pedig tiz
fokra hat
láthatóvá

Az utaz
hölgy ma
hol már ke
lát am az
brandt,
lamelyik
feshette.
násaiból k
testi szerv
boernek

*) Mutat
túl* ezim